

Het avontuur van de ziel,

-- wanneer begint dat? Op een zeker moment worden we ons bewust hier in een lichaam op aarde te leven, maar het avontuur kan al wel veel eerder begonnen zijn. Sommige kleine kinderen lijken zich daar nog iets van te herinneren. Maar de veelheid aan aardse indrukken is zo overweldigend, dat ze dat al gauw vergeten. We moeten hier zoveel leren, kleuren en vormen en rekenen en talen en geschiedenis en natuurkunde en zaken doen en voor jezelf opkomen en een positie in de maatschappij veroveren en wat weelde verzamelen, dat het vaak lang duurt voor we ons afvragen wat nu de zin van deze hele poppekast is. En zelfs dan is de macht van wetenschappelijke opvattingen vaak zo sterk, dat velen concluderen: Er kan geen zin zijn. We leven hier en zoeken wat geluk, macht, kennis of rijkdom. En na luttele tijd is het voorbij en zinkt alles weer weg in de dood.

Maar misschien is er iets dat ons wakker geschud heeft. Misschien zijn we zo diep getroffen door een ervaring van schoonheid, van harmonie, van liefde of van lijden, dat we een leven in ons hart voelden dat het uiterlijke leven leek te overstijgen. Misschien hebben iemands woorden ons zo diep geraakt, dat we in onze ziel voelden dat ze waarheid waren, iemand die getuigde dat er een verborgen bron van licht, kracht en leven is, dat we geschapen zijn met een doel, dat er een leven is, onsterfelijk leven, dat onze kleine aardse bedoening verre overstijgt.

Dat is eigenlijk de boodschap van alle religies. Maar zó vaak hebben kerken zich vastgezet in onaantastbare leerstellingen, in uiterlijke gewoontes, dat de levende stroom van liefde verdween en veel mensen zich onbevredigd en teleurgesteld afwendden.

Voor mij zijn het vooral de woorden van Hazrat Inayat Khan geweest die mij overtuigd hebben. Ik begreep dat alle religies aan dezelfde bron ontsprongen, dat, hoezeer ze ook door menselijke gedachten gevormd of misvormd zijn, ze toch nog wegen naar hetzelfde doel zijn. De werkelijkheid van God gaat ons verstand te boven, maar mensen hadden menselijke voorstellingen nodig om zich een ideaal te vormen om naar te leven, om zich aan op te trekken. Godsbeelden verschillen omdat mensen verschillen, omdat hun begripsvermogen verschilt, hun cultuur verschilt, hun behoeften verschillen.

Ik geloof dus dat ons ware wezen niet van deze wereld is, maar dat we hier voor een zeker doel gekomen zijn. Dat doel kan voor ieder verschillend zijn; ieder heeft een eigen rol te spelen, misschien zelfs die van booswicht, maar we zijn hier in ieder geval om zekere levenservaringen op te doen en zekere eigenschappen te ontwikkelen. Voor dat eigen doel zijn we, als een groot avontuur, deze wereld van tegenstel-

lingen ingestapt, waar we het bewustzijn van ons oorspronkelijke wezen verloren hebben en ronddolen tot we onze eigen weg ontdekt hebben, de weg die ons gelukkig maakt. Diep in ons is er een stemmetje, een weten, dat ons die weg wijst, en ook in de gebeurtenissen die op ons pad komen kunnen we suggesties vinden die ons de goede kant op sturen. We hebben de vrije keus om die weg te volgen of af te wijzen.

Die weg brengt ons in harmonie, in contact met ons zuivere innerlijk wezen. En het is mogelijk dat er een heimwee opkomt om ons eigen vaderland terug te vinden. Daarin kan volmaaktheid gevonden worden. Inayat Khan noemde God: "De volmaaktheid van liefde, harmonie, en schoonheid," en de mens is niet afgescheiden van deze volmaaktheid. In waarheid vormt al wat is één groot levend wezen, en deze eenheid kan bewust ervaren worden. Daartoe moeten we onze uiterlijke gehechtheden en zekerheden kunnen opgeven en de leegte durven ingaan, blind durven varen op de innerlijke leiding, het kruis durven te aanvaarden.

Deze reis heeft geen einde, er zullen altijd nieuwe verten opdoemen, en toch ligt reeds in het betreden van het pad het doel al besloten. Het doel is niet: het halen van een of andere eindstreep, maar het bewust beleven van het avontuur. En dat kan al zo moeilijk zijn; het kan zo lang duren voordat we werkelijk met ons volle hart willen leven voor de eenheid, voor het welzijn van de ander niet minder dan voor onszelf. In ons eentje redden we het niet; in dit avontuur hebben we elkaar nodig.

Peter de Bruin
13 december 1992

Een tastend zoeken
 naar een visioen van schoonheid
Een schuchter betreden
 van het pad der oneindigheid
Wie weet de weg
 die geen oog heeft gezien?
Waar is de poort
 die voert tot verlossing?

Diep in ons hart
 is een afgrond van stilte
Schrik daar niet terug!
 blijf daar niet weg!

Daar bloeien rozen
 die geuren naar de geliefde
Die weten het doel,
 die wijzen de weg.